

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת נצנים

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ר. שאלת הגויים על עונשי בני

ותשובתם

ג. משה מכנס את בני למעמד הברית

י. כח ושכר התשובה

פ. עונשי עובדי ע"ז

ת. נגישות התורה והמצוות וכח

הבחירה

שאלה לשולחן שבת

"ושבת עד ד' אלקיך"

כתוב במדרש (ב"ר ד,יט) שרבי אליעזר אמר שראובן היה עסוק בשקו ותעניתו... אמר לו הקב"ה: 'מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה תחילה, חייך שכן בנך עומד ופותח בתשובה תחילה, והכוונה היא להושע הנביא שאמר: "שובה ישראל עד ד' אלקיך", דהיינו שהושע פתח בתשובה תחילה.

ויש לבאר עניין זה שהרי בפרשה שלנו אומר משה לבני ישראל: "ושבת עד ד' אלקיך" הרי שכבר היתה תשובה, וכן המדרש המפורסם אודות אדם הראשון ששמע מקין שיצא מפורש בדינו משום שעשה תשובה. מיד החל אדם מטפח על פניו, ואמר: "כך היא כחה של תשובה! ואני לא הייתי יודע!" מיד עמד אדם הראשון ואמר: "מזמור שיר ליום השבת". הרי שעל ידי קין חזר אדם הראשון בתשובה.

ויש לפרש מה ההבטחה שנאמרה לראובן.

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"וזתראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמהם"

בפעם הראשונה כשרואה אדם עבודה זרה, נחשבת היא אצלו כשיקוף וגילול. אך מאחר שסוף סוף ראה והביט בע"ז מתקרר הדבר אצלו. בפעם השנייה, נהנה מהשיקוף והגילול: 'עץ ואבן', כבר לא כל כך נורא... ובפעם השלישית כבר מתהפך הכל ונראית הע"ז בעיניו כבר יותר נחמד, ממש: 'כסף וזהב אשר עמהם'... זהו דרכו של היצר להחטיא בני אדם עד כדי לעבוד ע"ז, כדברי הגמרא (שבת קה:): 'היום אומר לו עשה כך, ומחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו עבוד עבודה זרה והולך ועובד'. שמפעם לפעם מחליש ומכה את רגשותיו של האדם בחטא, עד שלבסוף מביאו לידי עבודה זרה, חס ושלום. (ר' שלום שבדרון)

"גפרית ומלח שרפה כל ארצה... כמהפכת סדם ועמרה אדמת וצביים..."

בשריפת סדם כתוב בפרשת וירא: 'וד' המטיר על סדם ועל עמורה גפרית ואש', דהיינו שרק שתי הערים האלו נשרפו אבל כל ארבע הערים נהפכו. ובתוספתא בסנהדרין (פי"ט) כתוב שמדיני עיר הנידחת, שאם היו נכסי צדיק בתוכה הרי אלו אובדים ואם מחוץ לעיר - ניצולים מהשריפה. ולוט שלא היה בסדום אלא מפני נכסיו (עשירותו) אף הוא יצא וידיו על לראשו, דהיינו שיצא בחוסר כל כדין צדיק שנכסיו בעיר הנידחת ושלסדום היה דין של עיר הנידחת. עוד כתוב, שר"ש בן רבי אליעזר אומר שאין עושים יותר משתי ערים עיר הנידחת בארץ ישראל בבת אחת. ואפשר לומר שלכן שריפה הייתה רק בשתי אלה, אבל הפיכה הייתה בכלם, לכך הפסוק אצלנו מחלק בין שריפה לחוד והפיכה לחוד, שהרי שני דינים שונים הם. (צפנת פענח)

"ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך"

תמוה ביותר: וודאי שאם בוחרים בחיים אז חיים?! יש הרבה אנשים בעולם שאם יישאלו מדוע הם עובדים, יגידו כדי שיהיה להם מה לאכול. ולמה אוכלים? כדי שיהיה לו כוח לעבוד, מסתובב במעגל כל חייו: אוכל כדי לעבוד ועובד כדי לאכול... תשאל אותו למה אתה חי? לעבוד ולאכול. החיים עצמם אינם סיבה עבורו על זה נאמר: "סביב רשעים יתהלכון". אבל התורה אומרת: "ובחרת בחיים" איזה חיים? חיים של "למען תחיה" חיים שהם הגוף והמטרה, של עבודת השי"ת: אוכל כדי לעבוד את ד', ועובד כדי לעבוד את ד'. (תכלת מרדכי) עוד, שמפסוק זה יש לאדם להשתדל ביותר לכך שיחיה, ואף כשמזדמן לאדם איסור או אפילו ספק איסור לפניו והוא פורש, הוא מקיים בזה את מצוות העשה של "ובחרת בחיים". (ספר חסידים) מסופר על ר' אברהם מרדכי, בנו של החידושי הרי"ם, שבצעירותו הוא חלה מאוד ושכב על ערש דוי. ניגש אליו אביו ולחש לו באוזן: תדע, שעל האדם מוטלת החובה שירצה לחיות בעולם. וישנם הסוברים שזו המצוה של "ובחרת בחיים". ואני מקווה שתרצה לחיות ותתרפא ועוד תזכה לבן זכר. בשמעו כך, התאמץ החולה להתיישב על מיטתו ולומר: רבש"ע, תן לי במתנה עוד שנות חיים, וזכני להוליד בן זכר, ואקרא את שמו יהודה ואקיים מה שנאמר: "הפעם אודה את ד'". השי"ת הקים אותו מחוליו, ובאותה שנה נולד לו בן, הוא האדמו"ר מגור הגאון רבי יהודה לייב בעל ה"שפת אמת".

"והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת"

'דבר ברור ומפורש בתורה שהיא עומד לעולם ולעולמי עולמים אין לה שינוי ולא גרעון ולא תוספת שנאמר: "והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת", הא למדת שכל דברי תורה מצווין אנו לעשותן עד עולם. לפיכך, אם יעמוד איש בין מן האומות, בין מישראל ויעשה אות ומופת ויאמר שאותן המצוות שנצטוו בהן ישראל אינן לעולם ולדורי דורות, אלא מצוות לפי זמן היו הרי זה נביא שקר'. (-רמב"ם פ"ט מיסוה"ת ה"א) ויש לבאר מדוע אין דברי הרמב"ם סותרים את הגמרא (נדה סא:): 'מצוות בטלות לעתיד לבוא'. הרי מעיקרי הדת שהתורה והמצוות הן לעולם? ויש לומר: א. כל הרמב"ם מדובר רק עד ביאת המשיח. ב. הרמב"ם סובר שמצוות אינן בטלות לעתיד לבא. ג. עניין זה שמצוות בטלות לעתיד לבא אף הוא חלק ממצוות התורה. (קוב"ש) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'שאלה לשולחן שבת' תשע"ח)

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.

זו ההודמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:

1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'בנין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש לע"נ
מיכאל בן יהודה לייב
ת.נ.צ.ב.ה

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. עיר שנהפכה
- ב. נאמר על התורה - "לא ____ היא"
- ג. כינוי לשיקוצי הגויים
- ד. "ואמר ה ____ האחרון"
- ה. "למען ספות ____ את ____"
- ו. " ____ ד' מעל אדמתם באף ובחמה"
- ז. השי"ת ימול אף את לבבם
- ח. אנו מצווים לבחור בהם
- ט. ד' ישוש עלינו ל ____
- י. "לא בשמים היא ולא מעבר ל ____"
- כ. ד' ____ ברית עם ישראל בצאתם ממצרים
- ל. שורש מר
- מ. ראה נתתי לפניך.. את החיים ואת הטוב ואת ה-
נ. "ה ____ לד' אלקינו וה ____ לנו ולבנינו"
- ס. עיר נוספת שנהפכה
- ע. עוד עיר שנהפכה
- פ. "פן יש בכם שורש ____ ראש ולענה"
- צ. העיר הרביעית שנהפכה, ולשממה הפכה
- ק. "באף ובחמה וב ____ גדול"
- ר. התורה אינה ____ ממך
- ש. "ושב ד' אלקיך את ____"
- ת. "וראו את מכות הארץ ההיא ואת ____"

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. 'שמא _ לב אחד מכם אותו ללכת אחריהם' (רש"י)
- ב. אף הם באו להתייצב בתחילת הפרשה (2)
- ג. "הרוה" - הכוונה לחטאים הנעשים ב ____ (רש"י)
- ד. ____ מעל ל11 אותיות בפרשה
- ה. הפרשה מספרת על דבריו לבני ישראל
- ו. מה קרה לפנייהם של בני" לשמע הקללות? (רש"י)
- ז. "כי ____ יעשן אף ד' וקנאתו באיש ההוא"
- ח. "לא תזרע ולא ____"
- ט. "פן יש בכם איש או אשה או משפחה או ____"
- י. " ____ בכם היום את השמים ואת הארץ"
- ך. "כי קרוב אליך הדבר מאד ____ לעשתו"
- ל. בכזה קצף ישליכם הקב"ה לארץ אחרת
- ם. מילה המופיעה 13 פעמים בפרשה
- ן. אחד מהחומרים מהם מכינים עבודה זרה
- ס. כינוי ברש"י למשה וליהושע
- ע. על הנסתרות, הקב"ה ____ מאותו היחיד (רש"י)
- ף. שני סוגים של כעס בפרשה
- ץ. עוד אחד מהחומרים מהם מכינים עבודה זרה
- ק. אחד מהאנשים שהקב"ה הבטיח להם את הארץ
- ר. בימי משה היו כנענים שבאו כדי ____ (רש"י)
- ש. השי"ת ישוש עלינו לטוב כאשר ____ על אבותינו
- ת. " ____ בחיים"

ואלה שמות

"שים המלח נוצר ממה שד' שיפך בסדום גפרית ומלח שרפה כל ארצה וממנה יצא הירדן וכו'" (הגר"א עליית קיר אות נ"ד)
יש האומרים שים המלח נוצר בהפיכת סדום ושכנותיה, אלו שמות וכינויים נוספים ישנם לים זה?
(התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

הלכה, אדם מישראל שעומד לקרות בתורה, כיצד מברך? כך שנו חכמים, הפותח והחותם בתורה מברך לפנייה ולאחריה. ומנין שטעונה ברכה לפנייה ולאחריה, שכתוב: "ברוך אתה ד", ורק לאחר מכן: "למדני חקך", הרי ברכה שמברך לפנייה. ומנין שטעונה ברכה לאחריה, אמר ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן, שכתוב אחרי שירת האזינו: "וזאת הברכה", מששנה להם את התורה ואחר כך ברך, הרי ברכה לאחריה. דבר אחר, אמר הקב"ה: אם נזקקת לברכתה של תורה, אף אני מברך אותך, שנאמר: "בכל המקום אשר אזכיר את שמי וגו'". דבר אחר, אמרו חכמים, אמר הקב"ה: אם ברכת את התורה, לעצמך את מברך, מנין, שנאמר: "כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים", ואם תאמרו שמא לרעתכם נתתי לכם את התורה, לא נתתי אותה לכם אלא לטובתכם, שמלאכי השרת נתאוו לה ונעלמה מהם, שנאמר: "ונעלמה מעיני כל חי... -אלו החיות, "...ומעוף השמים נסתר" -אלו המלאכים. מנין, שנאמר: "ויעף אלי אחד מן השרפים", אמר להם, בני, ממלאכי השרת היא נפלאות, אבל מכם אינה נפלאות, מנין, שכתוב: "כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאות היא ממך". וזהו שכתוב: "ראמות לאויל חכמות בשער לא יפתח פיהו", מהו 'ראמות לאויל חכמות', אמר רבי תנחומא: הטיפש הזה נכנס לבית הכנסת והוא רואה שנושאים ונותנים בתלמוד והוא אינו יודע מה אומרים, הוא מתבייש, שנאמר: "בשער לא יפתח פיהו", ואין 'שער' אלא סנהדרין, שכתוב: "ועלתה יבמתו השערה אל הזקנים". דבר אחר, אמרו חכמים, הטיפש הזה נכנס לבית הכנסת ורואה שעוסקים בתורה, ושואל אותם, "איך אדם למד תורה תחילה?", אומרים לו: "תחילה קורא במגילה, ואחר כך בספר, ואחר כך בנביאים, ואחר כך בכתובים, משהוא גומר את המקרא שונה את התלמוד, ואחר כך בהלכות, ואחר כך באגדות", כיון ששומע כך אומר בלבו: 'אימתי אני למד כל זאת? וחוזר מן השער, הוי: "בשער לא יפתח פיהו". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**נכד יעקב למד,
אינו שכוב או מעומד,
ישנן, יחזור ויהיה לרב,
גדול וחכם במקום מגוריו.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

מתי מברכים על תקיעת שופר, 'לתקוע בשופר'?

***

"פן יש בכם שורש פורה ראש ולענה"

ראשי תיבות של המילים: "שורש פורה ראש ולענה" הן שופר (ואף הרצף: "שורש פורה"), ומרמז שהשופר מוציא את המר והרע מהלב.

***

"והשבת את לבבך בכל הגוים אשר הדיחך"

המילה "והשבת" מורכבת מאותן האותיות של המילה 'תשובה', וכן כמו המילה: 'והשבת'. והדבר רומז לכך, שאם היו עושים ישראל תשובה ושומרים שתי שבתות רצופות - מיד היו נגאלים (שמנה לחמו)

"אתם נצבים היום"

על אלו אנשים נוספים בתורה נאמר שהיו 'נצבים'? (4)

(תשובות)

***

מצאו נא בפרשה:

1. אות גדולה (רבתי).
2. חמש מילים רצופות שמסתיימות באות מ'.
3. פסוק שמתחיל ומסתיים באות ה'.
4. שם של מסכת בש"ס.
5. את שמותיהן של 3 פרשות בתורה.
6. פסוק שמופיעה בו אותה המילה (בהטיות) שלוש פעמים.

זיכרון סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

כתוב בפרשה: "והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי".

בפרשת נצבים ישנם 40 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:

"לבבו" = בגימטריא = 40

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: מי מברך ברכה ראשונה ולא אחרונה? מי אנסוהו לאכול כדי שביעה. או אם גזל חיטים ועשאן פת. **לסדר את הפרשה** - גפרית. **חידון א' ת'** - אדמה, בשמים, גילולים, דור, הרוה הצמאה, ויתשם, זרעך, חיים, טוב, ים, כרת, לענה, מוות, נסתרות נגלות, סדום, עמורה, פורה, צבויים, קצף, רחוקה, שבותך, תחלואיה. **חידון א' ת' הפוך** - השיא, חוטב ושואב, בשוגג, נקוד, משה, הוריקו, אז, תצמח, שבט, העדתי, בפוך ובלבבך, גדול, היום, אבן, פרנס, נפרע, אף וקצף, עץ, יצחק, להתגייר, שש, ובחרת. **שעשועי דאורייתא** - המלאכים שבאו לאברהם, "ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו", "זיפגעו את משה ואת אהרן נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה", ודתן ואבירם בפתח אהלם במעשה קרח. 1. "וישליכם". 2. "לפני ד' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל". 3. "הגדתי לכם היום כי אבד תאבדון לא תאריכן ימים על האדמה אשר עבר את הירדן לבוא שמה לרשתה". 4. "וראו את מכות הארץ". 5. הדברים, ראה, הברכה. 6. "את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ד' אלקיך בכל לבבך". **ואלה שמות** - ים המלח, עמק השידים (בראשית יד, ג), ים הערבה (יהושע ג, טז), הים הקדמוני (יחזקאל מז, יח), ים סדום (שבת קח:), ים המוות (מפני שאין דגים חיים בו) (מדרש רבה שמות, טו, כב), ים החמר (ספר יוספוס), ים לוט (ערבית). **מילה בפרשה כי תבוא** - כף. "עזר לסוליה לאכול" - כף נעליים וגם כלי המשמש לאכילה, "ללא יד ורגל לזולל" - יש כף יד וכף רגל, "את דינו שקל השופט" - בכף המאזניים, "וראו כולם אות ומופת" - האות כ"ף. **טמונות בפרשה** - 1. יש בראשי הגפרורים - "גפרית" (כט, כב). 2. "מחוטב עציך" (כט, ז). 3. "שרפה כל ארצה" (כט, כב). 4. 11 נקודות - "לנו ולבנינו עד" (כט, כח). 5. "זקניכם ושטריכם. החשוב חשוב קודם" (רש"י כט, ט). 6. "מי יעלה לנו השמימה" (ל"ב) "ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים" (ל"ג). 7. "אתם נצבים כולכם" (כט, ט). 8. "ולא יעלה בה כל עשב" (כט, כב). 9. "כך היו כורתי בריתות עושיך, מחיצה מכאן ומחיצה מכאן ועוברים בנתיים" (רש"י כט, יא). 10. "שורש" (כט, יז). 11. 'שמא לא עלה גלגל חמה מן המזרח והאיר לכל העולם' (רש"י ל"ט). **טמונות בהפטר** - 1. "חמוץ בגדים" (סא, יא). 2. "כלפידי יבער" (סב, א). 3. "כדורך בגת" (סג, ב). 4. "עברו בשערים" (סב, ז). **שאלה לשלחן השבת ראה** - שאלנו: כיצד הותר למשה לזרוק את החרס עם שמו של הקב"ה למים, והרי לכאורה גורם הוא על ידי זה למחיקת שם השם, והרי בוודאות עם הזמן ימחה הכתב מעל גבי החרס. כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. במחיקה בגרמא יש שהתירו. 2. אולי משה כתב אחד מהשמות הנמחקים. (בן יהודע). 3. לא כתב משה אלא חקק בחרס. (בן יהודע). 4. לפני מתן תורה גברה שבועה שנשבעו ליוסף על איסור מחיקת השם. 5. טבל את החרס לרגע קט כאופן שלא ימחק על ידי זה. (בן יהודע). 6. בכתבת השם כיוון משה שלא ימחק. 7. הדבר הותר כי היה יחד עם ארונו של יוסף ספר תורה עם שמות הרבה. (עיני כל חי). 8. כיון שעתידים מי ים סוף לראות את ארונו של יוסף ולנוס מפניו, לכן הדבר הותר לצורך הצלה לבני ישראל. 9. מפני השלום בין השבטים ששבט אפרים וממנשה היו נשאים במצרים ללא הארון.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף ו'דרשו'.

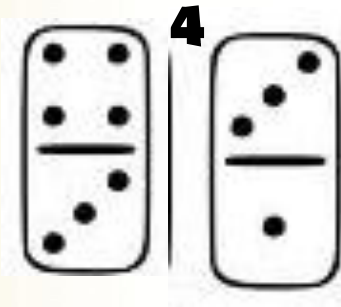
בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com: חיווקים והערות: כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנייל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

3

2

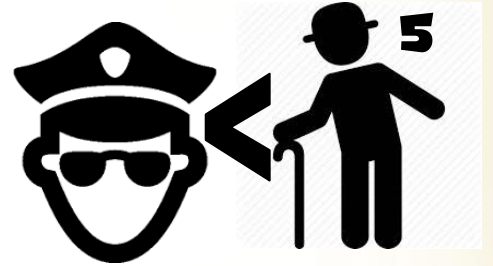
1

7

6

5

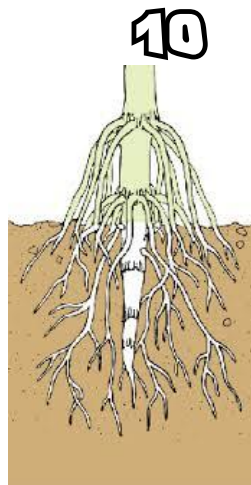

8

'מחשבה טובה'
התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"לב רגז" (כח,סה)

10

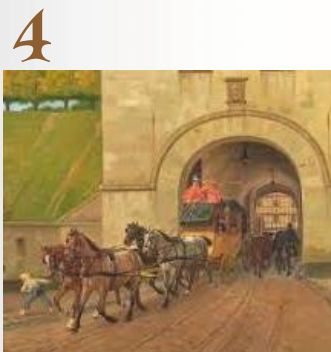
9

11

הפטרת נצבים (ישעיהו סא' י' - סג' ט')

טמונות בהפטרה

4

3

2

1

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775